

Resolució de l'expedient AO-00120/2024 relativa a la taxa municipal per la prestació del servei de recollida i transport de residus municipals i taxa comarcal per la prestació del servei de tractament de residus al municipi de Rubí

Antecedents

A través del Síndic municipal del Rubí, dels mitjans de comunicació i d'algunes queixes i consultes rebudes, vam tenir coneixement del malestar de la ciutadania de Rubí perquè aquest any haurien de pagar un import considerablement superior pel servei de gestió i tractament de residus respecte el que havien pagat l'any anterior. Aquest import se'ls cobraria mitjançant dos rebuts: d'una banda, per la taxa per la prestació del servei de recollida i transport de residus municipals aprovada per l'Ajuntament; i, de l'altra, per la taxa per la prestació del servei de tractament de residus al municipi de Rubí, aprovada pel Consell Comarcal del Vallès Occidental.

Atesa aquesta situació, vam obrir una actuació d'ofici amb la finalitat d'estudiar la regulació i aplicació de la nova taxa comarcal per la prestació del servei de tractament de residus al municipi de Rubí i d'estudiar la modificació de la taxa municipal, així com la informació que es facilita a la ciutadania amb relació a ambdues taxes. Aquesta actuació s'ha treballat en col·laboració amb el síndic municipal de Rubí.

Consideracions

1. Els serveis de recollida i de tractament dels residus municipals

Els municipis han de prestar el servei de recollida i tractament de residus, d'acord amb l'article 26 de la Llei de bases de règim local i l'article 66.3 i 67 del Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya (TRLMRL).

Tanmateix, correspon a la comarca l'exercici de les competències que li deleguin els municipis (articles 9.4 i 85 del TRLMRL, i l'article 25 del Decret legislatiu 4/2003, de 4 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'organització comarcal de Catalunya). En aquest sentit, l'article 51 del Decret legislatiu 1/2009, de 21 de juliol, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei reguladora dels residus de Catalunya estableix que correspon als Consells Comarcals la gestió dels residus municipals en els supòsits de delegació dels municipis.

Segons la informació de què disposem, en data 11 d'octubre de 2023, el Ple de l'Ajuntament de Rubí va acordar delegar al Consell Comarcal del Vallès Occidental les competències municipals relatives al tractament i valorització de la fracció resta,

de la fracció voluminosos i de la fracció orgànica, amb efectes des d'1 de gener de 2024.

Així doncs, a partir de l'1 de gener de 2024, l'Ajuntament presta els serveis de recollida i transport dels residus municipals i el Consell Comarcal els serveis de tractament i eliminació de residus.

2. Procediment d'ordenació i imposició de la taxa comarcal per a la prestació del servei de tractament de residus municipals

La comarca té potestat tributària per establir i exigir taxes per la prestació de serveis, entre els que es troben els que presta per delegació, d'acord amb l'article 152.1 i 155.2 del Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals (TRLHL) en concordança amb els articles 39.1b) i 25.1c) del Decret legislatiu 4/2003, de 4 de novembre, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'organització comarcal de Catalunya.

Segons la informació rebuda pel Consell Comarcal del Vallès Occidental, en el Ple del Consell Comarcal del 19 d'octubre de 2023 es va acordar l'aprovació inicial de la ordenança núm. 14, reguladora de la taxa per la prestació del servei de tractament de residus municipals. Seguidament es va donar compliment al tràmit d'informació pública i audiència als interessats, amb publicació al tauler d'anuncis de l'entitat i al Butlletí oficial de la Província (BOP), durant 30 dies. En concret, aquest acord d'aprovació inicial es va publicar al BOP en data 24 d'octubre de 2023, en el qual hem pogut observar que en el punt tercer s'indica que s'acorda:

“SOTMETRE l'expedient per a l'ordenació imposició de la taxa per a la prestació del servei de tractament de residus municipals i la seva ordenança fiscal reguladora a informació pública i audiència dels interessats per un termini mínim de trenta dies, mitjançant anuncis que s'inseriran en el Butlletí Oficial de la Província, en un dels diaris de major difusió de la Província, i en el tauler d'anuncis d'aquest Consell Comarcal a l'efecte que particulars i entitats puguin formular les observacions que estimin pertinents”

Hem d'apuntar que en la informació que ens ha traslladat el Consell Comarcal no s'informa sobre la publicació de l'acord d'aprovació inicial de l'ordenança en un dels diaris de major difusió de la província. Per això, **hem de demanar informació addicional al Consell Comarcal per conèixer la data en què es va fer aquesta publicació i en quin diari**, en compliment del que disposa l'article 17.2 del Text refós de la llei reguladora de les hisendes locals (TRLHL), que disposa que:

“2. Les entitats locals han de publicar, en tot cas, els anuncis d'exposició en el butlletí oficial de la província, o, si s'escau, en el de la comunitat autònoma uniprovincial. Les diputacions provincials, els òrgans de govern de les entitats supramunicipals i els ajuntaments de població de més de 10.000 habitants a més els han de publicar en un diari dels de més difusió de la província, o de la comunitat autònoma uniprovincial.”

En aquest punt, **cal recordar que el tràmit d'informació pública està adreçat a procurar i garantir la participació ciutadana i es configura com garantia de**

l'efectivitat del principi de seguretat jurídica. Per tant, tal com s'han pronunciat els tribunals, aquest tràmit és essencial i s'ha de garantir que es compleixin els requisits legalment establerts, ja que l'incompliment d'aquest requisit suposa la nul·litat de ple dret de l'Ordenança (Sentència del Tribunal Suprem de 3 d'octubre 2013 i Sentència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya de 4 d'abril de 2019).

Segons se'ns informa, el termini d'informació pública va transcórrer sense que s'haguessin presentat reclamacions, al·legacions o suggeriments, i en atenció al que es disposava a l'acord d'aprovació inicial, aquest va esdevenir definitiu en data 11 de desembre de 2023.

En data 27 de desembre de 2023 es va publicar al BOP l'edicte d'aprovació definitiva de l'ordenació i imposició de la taxa comarcal per a la prestació del servei de tractament de residus que incloïa el text definitiu de la ordenança fiscal, el qual va entrar en vigor l'1 de gener de 2024.

3. L'informe tecnicoeconòmic per a la determinació dels imports de les taxes exigibles per a la prestació del servei de tractament de residus municipals

L'article 25 del TRLHL estableix que els acords d'establiment de taxes per finançar totalment o parcialment un servei s'han d'adoptar a la vista d'informes tecnicoeconòmics en què es posi de manifest la previsible cobertura del cost del servei.

Segons la informació que ens ha fet arribar el Consell Comarcal del Vallès Occidental, la justificació detallada de la concreció de costos i la determinació de la quota de les taxes consta en a "l'Informe tecnicoeconòmic per a la determinació dels imports de les taxes exigibles per la prestació del servei de gestió de residus municipals".

En l'informe que ens ha facilitat el Consell Comarcal hi podem observar que s'hi informa de la normativa aplicable, del responsable de la prestació del servei, del fet imposable, dels usuaris del servei, dels costos de la prestació del servei per municipi i de l'estimació de recaptació per municipi i l'adequació del principi d'equivalència.

Pel que fa a la normativa aplicable referent a la quantificació de les taxes, d'una banda, es transcriu l'article 24.2 del TRLHL que determina que:

"En general, i d'acord amb el que preveu el paràgraf següent, l'import de les taxes per la prestació d'un servei o per la realització d'una activitat no pot excedir, en el seu conjunt, el cost real o previsible del servei o l'activitat de què es tracti o, si no, del valor de la prestació rebuda.

Per determinar de l'import esmentat s'han de prendre en consideració els costos directes i indirectes, inclusivament els de caràcter financer, amortització de l'immobilitzat i, si s'escau, les necessaris per garantir el manteniment i un desenvolupament raonable del servei o activitat per la prestació o realització del qual s'exigeix la taxa, tot això amb

independència del pressupost o organisme que ho satisfaci. El manteniment i desenvolupament raonable del servei o activitat de què es tracti es calcula d'acord amb el pressupost i projecte aprovats per l'òrgan competent.”

D'altra banda, també disposa que l'article 11.3 de la Llei 7/2022, de 8 d'abril, de residus i sòls contaminats per a una economia circular, disposa:

“3. En el caso de los costes de gestión de los residuos de competencia local, de acuerdo con lo dispuesto en el texto refundido de la Ley reguladora de las Haciendas Locales, aprobado por Real Decreto Legislativo 2/2004, de 5 de marzo, las entidades locales establecerán, **en el plazo de tres años** a contar desde la entrada en vigor de esta ley, **una tasa o, en su caso, una prestación patrimonial de carácter público no tributaria, específica, diferenciada y no deficitaria**, que permita implantar sistemas de pago por generación y que refleje el coste real, directo o indirecto, de las operaciones de recogida, transporte y tratamiento de los residuos, incluidos la vigilancia de estas operaciones y el mantenimiento y vigilancia posterior al cierre de los vertederos, las campañas de concienciación y comunicación, así como los ingresos derivados de la aplicación de la responsabilidad ampliada del productor, de la venta de materiales y de energía.”

Val a dir que en el mateix informe s'indica que la finalitat de l'estudi econòmic és determinar el cost del servei comarcal del tractament de residus dels municipis adherits a l'Ordenança fiscal número 14 de la taxa pel servei comarcal de tractament de residus municipals del Consell Comarcal del Vallès Occidental. També s'informa de la regulació de dues modalitats de taxa diferents que regula l'Ordenança segons si el sistema de recollida de residus és amb identificació d'usuari o encara és sense, com és el cas de Rubí.

Així mateix, **en l'informe s'indica que per a l'assignació de les tarifes i l'estimació de la recaptació corresponent ja s'ha tingut en compte l'objectiu establert en l'article 11.3 de la Llei 7/2022, segons el qual aquestes taxes no poden ser deficitàries.**

En els municipis on no es disposa del registre d'entregues de residus dels usuaris, com és el cas de Rubí, s'informa que: “amb la intenció de mantenir els criteris socials i mediambientals, i la categorització de les activitats comercials tal i com estan definides a les respectives ordenances fiscals del servei de recollida, es calcula un coeficient per cada municipi que relaciona el cost net del servei de tractament prestat respecte de la recaptació esperada de la taxa de recollida de 2024.”

D'aquesta manera l'import de la tarifa s'obté multiplicant el coeficient que ha resultat per cada municipi per la quota de l'usuari corresponent a la taxa del servei de recollida del seu municipi. (tarifa final= tarifa taxa recollida * coeficient del municipi)

Així, segons s'assenyala en l'informe tecnicoeconòmic, **els ingressos que es preveuen liquidar són iguals als costos dels serveis, i per tant, es compleix el que preveu l'article 24.2 del TRLHL.**

4. El fet imposable de la taxa per a la prestació del servei de tractament de residus municipals

En l'article 1 de l'[ordenança fiscal núm. 14 reguladora de les taxes per la prestació del servei públic comarcal de tractament de residus municipals](#) es preveu expressament que queden fora de l'abast de l'Ordenança les taxes corresponents als serveis públics de recollida dels residus municipals que apliquin directament els municipis corresponent i l'article 2 defineix el fet imposable de la següent manera:

“Constitueix el fet imposable d'aquesta taxa la prestació i el manteniment del servei públic de tractament dels residus municipals, entenent aquest servei com a totes les operacions de valorització o eliminació, inclosa la preparació anterior a la valorització o eliminació i els transports necessaris, a partir de l'entrada del residu a la planta de **tractament corresponent, dels residus municipals (domèstics i comercials) de les fraccions orgànica, resta i voluminosos** definits a la citada la Llei 7/2022 i al Decret Legislatiu 7/2009 del Text Refós de la Llei Reguladora dels Residus.”

Així doncs, **la taxa comarcal grava el tractament dels residus municipals, que és el servei delegat per l'Ajuntament i pel qual el Consell Comarcal exigeix la taxa.** Per tant, aquesta taxa grava un servei diferent que el definit en l'Ordenança fiscal núm. 14 de l'Ajuntament de Rubí; i en el moment de preveure els costos del servei, segons l'informe tècnic aportat pel Consell comarcal s'informen sobre els costos del servei de tractament.

Per això, entenem que **ambdues taxes són compatibles, ja que graven fets imposables diferents.**

5. Meritació i període impositiu

Els articles 6.2 i 13.2 de l'Ordenança fiscal núm. 14 reguladora de les taxes per la prestació del servei públic comarcal de tractament de residus municipals estableix que:

“2. Una vegada s'hagi establert i funcioni el servei esmentat, les quotes es meritiran l'1 de gener de cada any i el període impositiu comprendrà l'any natural, en els supòsits d'inici o cessament en la recepció del servei durant l'any, aquesta situació tindrà efecte en l'exercici següent.”

En vista d'aquesta previsió, cal tenir en compte que l'article 26.2 del Text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals estableix que:

“2. Quan la naturalesa material de la taxa n'exigeixi la meritació periòdica, i així ho determini l'ordenança fiscal corresponent, la meritació ha de tenir lloc l'1 de gener de cada any i el període impositiu ha de comprendre l'any natural, llevat dels casos d'inici o cessació en la utilització privativa, l'aprofitament especial o l'ús del servei o activitat, cas en què el període impositiu **s'ha d'ajustar a aquesta circumstància amb el prorrateig consegüent** de la quota, en els termes que estableixi l'ordenança fiscal corresponent.”

Per tant, la llei reguladora de les hisendes locals obliga a les administracions a establir criteris de prorrateig de la quota per ajustar el període impositiu a la realització del fet imposable, ja que no és possible exigir la taxa si no es presta el servei.

En aquest cas, cal tenir en compte que l'article 9 apartats 2 i 3 de l'Ordenança fiscal núm. 16 reguladora de la taxa per la prestació del servei de recollida i transport de residus municipals (BOPB 27/12/2023) de l'Ajuntament de Rubí determina que:

- “ 2.Una vegada s'hagi establert i funcioni el servei esmentat, les quotes s'acreditaran el primer dia de cada any natural i el període impositiu comprendrà l'any natural, excepte en els supòsits d'inici o cessament en la recepció del servei. En aquest cas el període impositiu s'ajustarà a aquesta circumstància.
3. Respecte al prorrateig s'estarà al previst a l'Ordenança General.”

L'article 14.7 de l'Ordenança General de gestió, inspecció i recaptació dels ingressos de dret públic municipals de Rubí estableix un prorrateig per trimestres, en els casos d'inici i cessament en l'ús del servei.

Per tant, **pel que fa a la taxa de recollida de residus sí que està previst el prorrateig de la quota, però no és així en la taxa per la prestació del servei de tractament de residus**. En conseqüència, **l'Ordenança reguladora de la taxa per la prestació del servei de tractament de residus no s'ajusta a la previsió del prorrateig establerta per llei**.

Així doncs, considerem que **caldría valorar modificar els articles 6.2 i 13.2 de l'Ordenança fiscal núm. 14 per establir el prorrateig de la quota en els casos d'inici o cessament en l'ús del servei, en lloc de posposar els efectes per l'exercici següent en tots els casos**.

6. Gestió i recaptació de la taxa comarcal

L'article 7.1 i 14.1 de l'Ordenança fiscal núm. 14 reguladora de les taxes per la prestació del servei públic comarcal de tractament de residus municipals disposa que:

“El Consell Comarcal elaborarà i aprovarà un padró de la taxa objecte d'aquesta ordenança en base al padró de la taxa del servei de recollida de residus municipals facilitades per cada municipi.

Contra el padró i contra les liquidacions aprovades pel mateix es podrà interposar recurs de reposició davant l'òrgan que l'hagi aprovat, en el termini d'un mes a comptar des del dia següent al de finalització del període d'exposició pública del corresponent padró. Aquest recurs té caràcter preceptiu per esgotar la via administrativa.”

Pel que fa a l'exigibilitat i l'ingrés de la quota tributària, l'article 8 i 15 de l'Ordenança determina que:

“L'exigibilitat de la quota es produirà el mateix any de meritació, en el període que aprovi i anunciï el Consell Comarcal, el qual no serà inferior a dos mesos”.

En l'informe del Consell Comarcal s'indica que el Consell va aprovar les liquidacions d'alta i el padró o matrícula corresponent, utilitzant els mateixos padrons aprovats

pels respectius Ajuntaments per a les seves taxes municipals de recollida i transport de residus municipals; i, i en l'informe del Consell Comarcal s'indica que l'Organisme de Gestió Tributària de la Diputació de Barcelona (ORGT), que és l'ens que té encomanada la recaptació de la taxa, ha notificat individualment als afectats no obligats a relacionar-se electrònicament amb l'Administració la liquidació de l'alta en el padró mitjançant el servei de correu postal. En el cas dels contribuents obligats a relacionar-se electrònicament amb l'administració, dites notificacions s'han realitzat electrònicament.

Segons l'informe del Consell Comarcal, en les comunicacions lliurades als interessats, se'ls informa detalladament sobre l'aprovació de les liquidacions de la taxa, així com sobre els elements essencials de la liquidació (fet imposable, l'immoble a què es refereixen les liquidacions aprovades, la quota individual a pagar i com es calcula, els terminis i les formes de pagament, l'ordenança que regula la taxa, i la data d'aprovació de les liquidacions d'alta en el padró).

Pel que fa al període de pagament amb relació als Ajuntaments sense identificació a l'usuari, s'indica que inicialment es va establir entre els dies 17 de maig i el 17 de juliol, però que per tal de facilitar el pagament de la taxa, s'assenyala que el període voluntari s'ha ampliat fins el 17 de setembre.

Malgrat que de la informació que el Consell Comarcal ens ha fet arribar se'n desprèn que l'ORGT ha notificat individualment els interessats la liquidació d'alta en el padró, per la documentació que hem tingut accés arran de queixes i consultes rebudes, l'ORGT ha enviat cartes de pagament per poder pagar la taxa en el termini que s'hi indica, segons el calendari que s'ha assenyalat en el paràgraf anterior.

Per això, us recordem que, tot i que la taxa comarcal per la prestació del servei de tractament de residus és un tribut de cobrament periòdic per rebut i de notificació col·lectiva, **la liquidació corresponent a l'alta del padró cal notificar-la individualment.** Així ho estableix l'article 102.3 de la Llei general tributària (LGT), que disposa que:

"3. En els tributs de cobrament periòdic per rebut, una vegada notificada la liquidació corresponent a l'alta en el respectiu registre, padró o matrícula, es poden notificar col·lectivament les successives liquidacions mitjançant edictes que ho adverteixin. (...)."

En conseqüència, cal tenir en compte que, segons l'article 62.2 de l'LGT, en el cas de deutes tributaris resultants de liquidacions practicades per l'Administració, el pagament en període voluntari s'ha de fer en els terminis que disposa aquest article 62.2. Aquests terminis són:

- a) Si la notificació de la liquidació es fa entres els dies u i 15 de cada mes, des de la data de recepció de la notificació fins al dia 20 del mes posterior o, si aquest no fos hàbil, fins a l'immediat hàbil següent.
- b) Si la notificació de la liquidació es fa entre els dies 16 i últim de cada mes, des de la data de recepció de la notificació fins al dia cinc del segon mes posterior o, si aquest no fos hàbil, fins a l'immediat hàbil següent.

D'acord amb l'article 23 i 24 del Reglament general de recaptació, la comunicació del període de pagament dels deutes de venciment periòdic i notificació col·lectiva es fa també de forma col·lectiva amb la publicació de l'edecte corresponent en el butlletí oficial de la província. Tanmateix, atès que, com ja s'ha dit, la liquidació corresponent a l'alta en el padró s'ha de fer de forma individual, **el termini de pagament depèn del dia en què sigui practicada la notificació de la liquidació.**

La notificació col·lectiva imposa una especial diligència al contribuent que li obliga a estar pendent dels períodes voluntaris de pagament del tribut, però quan existeix l'obligació de notificar la liquidació de forma individual, com és el cas de la liquidació que correspon a l'alta, els obligats al pagament del deute han de disposar del termini establert a l'article 62.2 de la LGT per pagar-la.

Per tant, **aquesta institució considera que no es podran aplicar els recàrrecs de la via executiva si l'administració no acredita que ha notificat la liquidació de forma individual i que els obligats al pagament hagin disposat del termini establert a l'LGT per efectuar el pagament.**

A més, hem de recordar que **en la notificació individual cal indicar-hi els mitjans per impugnar la liquidació, l'òrgan davant el qual s'ha de presentar el recurs que correspongui i el termini per fer-ho, i els altres elements essencials del tribut que determina l'article 102.2 de la Llei general tributària.**

7. Pel que fa al procediment de modificació de l'Ordenança fiscal número 16, reguladora de les taxes del servei de recollida i transport dels residus municipals per a l'exercici 2024

Segons la informació de què disposem, en data 11 d'octubre de 2023 es va acordar en sessió extraordinària del Ple de l'Ajuntament de Rubí, l'aprovació provisional de modificació de l'ordenança fiscal número 16, reguladora de les taxes del servei de recollida i transport dels residus municipals per a l'exercici 2024.

Aquest acord es va exposar al públic, mitjançant l'anunci publicat en el BOP de 16 d'octubre de 2023, en el diari del Periódico de Catalunya de data 16 d'octubre i a l'etauler de l'Ajuntament el dia 17 d'octubre de 2023, als efectes que durant el termini de 30 dies els interessats poguessin examinar l'expedient i presentar les reclamacions que estimessin oportunes, tal com es disposa a l'article 17 del TRLHL.

Posteriorment, en sessió plenària de data 21 de desembre de 2023, es va acordar resoldre les al·legacions presentades contra l'acord d'aprovació provisional de la modificació de les ordenances fiscals i aprovar definitivament la modificació de l'Ordenança fiscal núm. 16 reguladora de la taxa per la prestació del servei de recollida i transport de residus municipals. L'acord d'aprovació definitiva de la modificació de l'Ordenança es va publicar en el BOP de data 27 de desembre de 2023, on s'informava que contra l'aprovació de l'ordenança es podia interposar recurs contenciós administratiu davant el Tribunal Superior de Justícia de

Catalunya, en el termini de dos mesos comptats des del dia següent al de la publicació de l'anunci en el BOP, tal com disposa l'article 19 del TRLHL.

Així doncs, per la informació de què disposem, **el procediment de modificació de l'Ordenança es va dur a terme d'acord amb la normativa vigent; i, en l'expedient de modificació de l'ordenança, segons la informació disponible, hi consta un informe tècnic econòmic, d'acord amb l'article 25 del TRLHL.**

8. Justificació econòmica de la taxa per la prestació del servei de recollida i transport de residus municipals.

Tal com s'ha indicat en el punt 3, segons l'article 25 del TRLHL, les quanties de la taxa s'han de determinar a la vista d'informes tecnicoeconòmics en què es posi de manifest la previsible cobertura del cost del servei.

El Síndic de Rubí ens ha fet arribar l'informe tècnic-econòmic sobre les taxes de l'ordenança fiscal núm. 16, de l'any 2024, relatives al servei de recollida i transport dels residus municipals, en el qual es detalla la previsió per l'any 2024 dels costos del servei i la d'ingressos, i es fa referència expressa que s'exclouen els costos directes o indirectes de les operacions de tractament dels residus municipals. S'exclouen el costos del servei de tractament perquè hi havia prevista la delegació cap al Consell Comarcal del Vallès Occidental. En conseqüència, també es proposa suprimir del redactat de l'ordenança els fets imposables dels serveis de tractament i d'eliminació dels residus.

L'informe assenjala, també, que es proposa mantenir l'estructura general vigent en les ordenances de residus dels anys 2022 i 2023; i, en relació amb els imports s'indica que **es proposa un increment perquè el nivell de cobertura de la taxa sigui del 100%**, tal com serà obligatori a partir de l'any 2025. En aquest sentit, cal apuntar que, segons l'informe, **el nivell de cobertura a l'any 2022 era de 58,99%**.

Així doncs, segons s'assenjala en l'informe tecnicoeconòmic, **la previsió dels ingressos per l'any 2024 no superen els costos del servei, de manera que es compleix el que preveu l'article 24.2 del TRLHL.**

9. Establiment de beneficis fiscals

D'una banda, observem que els articles 5 i 6 de l'Ordenança fiscal per la prestació del servei de recollida i transport de residus municipals de Rubí estableixen reduccions per raó de la capacitat econòmica (art. 5) i per raó circumstàncies familiars, tenint en compte la capacitat econòmica (art. 6).

D'altra banda, l'article 7 regula reduccions en la quota per raons ambientals, de manera que, en l'apartat primer d'aquest article es regula una reducció per les

aportacions de residus municipals no ordinaris, voluminosos i no especials a la deixalleria municipal de Cova Solera; i, en l'apartat segon, una reducció per haver-se autogestionat la fracció orgànica de residus, en condicions que no causin molèsties als veïns, ni problemes higiènics de cap mena.

Cal apuntar que la reducció que es regula per les aportacions a la deixalleria municipals es limita a la deixalleria de Cova Solera quan per la informació de què disposem, Rubí també ofereix el servei de [deixalleria mòbil i el punt verd al mercat municipal](#). Per tant, **entemem que caldria valorar també aplicar aquestes reduccions per l'aportació de deixalles a qualsevol de les deixalleries que hi hagi al municipi.**

Desconeixem el seguiment que es fa sobre l'ús de les deixalleries i sobre el coneixement de la ciutadania sobre l'existència d'aquest benefici i entemem que, si no es fa, **caldria fer un seguiment per valorar si s'aconsegueix la finalitat perseguida amb l'aplicació d'aquest benefici i, si escau, quines mesures cal adoptar.**

10. Pagament per generació

L'apartat 4 de l'article 11 de la Llei 7/2022 estableix que les taxes poden tenir en compte reduccions en les quotes per diferents circumstàncies, entre les quals se cita: per la pràctica de compostatge domèstic o comunitari, per la participació en recollida separades per a la posterior preparació per a la reutilització i reciclatge, per exemple en punts verds o deixalleries, tal com regula l'Ajuntament de Rubí en la seva ordenança i que s'han indicat en el paràgraf precedent.

Tanmateix, cal tenir en compte, d'una banda, l'apartat 3 del mateix article 11, que estableix que les taxes han de permetre implantar sistemes de pagament per generació i, de l'altra, l'apartat V del preàmbul de la Llei apunta que aquestes taxes haurien de tendir cap al pagament per generació.

En el document elaborat per un Grup de Treball integrat per representants del Ministeri d'Hisenda, del Ministeri de Transició Ecològica i el Repte Demogràfic i de la Federació Espanyola de Municipis i Províncies que porta per títol "[Cuestiones relevantes en relación con el establecimiento y la gestión de la tasa local de residuos sólidos urbanos](#)" s'indica que:

Por tanto, la norma no impone la obligación taxativa de exigir una tasa totalmente individualizada para cada sujeto pasivo con efectos a partir del 10 de abril de 2025, sino que lo que pretende es que paulatinamente se incorporen estos sistemas, en consonancia con el principio de jerarquía de residuos y de quien contamina paga que preside dicha regulación.

Ahora bien, las entidades locales sí **deberán incorporar gradualmente elementos que tengan en cuenta el comportamiento de los ciudadanos en la generación de residuos**, siendo admisibles junto a los sistemas que ya permitan una individualización de la cuota, otros que contemplen reducciones o incentivos a determinados comportamientos.

Cal apuntar que en el document mencionat s'indica que, a més dels sistemes que ja permeten un individualització de la quota, també són admissibles com a sistemes de pagament per generació sistemes que incloguin reduccions o incentius per a determinats comportaments. A tall d'exemple, es defineixen els següents sistemes:

- Elemental: Reduccions sobre una quota única en funció de determinats comportaments (per exemple, per aportacions a deixalleries, participació en la separació de les noves fraccions de recollida separada obligatòria, adhesió a programes voluntaris de compostatge domèstic, etc.).
- Mitjà: Quota bàsica i quota variable en funció del comportament detectat segons les zones del municipi (per exemple, a partir de criteris tècnics i estadístics que permetin estimar-ho d'acord amb les dades reals de residus generats i de qualitat de separació a la totalitat del municipi).
- Avançat: Quota bàsica i quota variable individualitzada en funció del comportament del subjecte (per exemple, en els casos de prestació del servei porta a porta o amb contenidors intel·ligents que permeten identificar els residus generats per cada ciutadà).

Per les dades de què disposem, en el municipi de Rubí ens trobaríem davant del sistema que aquesta guia defineix com “elemental”. Tanmateix, cal posar en relleu que l'Agència de Residus de Catalunya (ARC) s'ha pronunciat, en la [“Nota interpretativa sobre els aspectes tècnics de la regulació relativa a les taxes* de residus com a taxes justes”](#), que **el sistema “avançat” és l'únic sistema que dona compliment** al que estableix la Directiva 2008/98/CE, sobre els residus, **com a sistema de pagament per generació de residus** (“pay-as-you-throw”).

Segons es defineix en la Directiva, el sistema de pagament per generació és aquell que imposa taxes als productors de residus segons la quantitat real de residus generats i que proporciona incentius per a la separació en origen dels residus reciclables i per a la reducció dels residus barrejats.

En conseqüència, **per poder dissenyar un sistema que pugui donar resposta al pagament per generació i regular una taxa justa que apliqui el criteri que “pagui més el que més contamina”**, cal disposar de models d'identificació dels usuaris, com ara el model porta a porta o els contenidors amb control d'accés.

La implantació d'aquest nou model de gestió de residus suposa un esforç pels municipis i també per la ciutadania, perquè suposa un canvi d'hàbits. Per això, **cal que les administracions informin adequadament a les persones dels motius pels quals és necessari aquest nou model i els objectius que es persegueixen**. També

cal que s'informi de manera suficient i transparent sobre les mesures que s'adoptin per implementar-lo i que s'avalui periòdicament que les mesures que s'adoptin aconseguixin la finalitat que es persegueix i s'informi sobre el resultat d'aquesta avaluació a la ciutadania.

Per la informació de què disposem, al juny de 2024 es va crear una comissió per implantar un nou model de gestió de residus a la ciutat, tanmateix, desconeixem les actuacions que s'han dut a terme des de la creació d'aquesta comissió.

Per això, recordem que **és necessari implementar nous sistemes de recollida de residus amb identificació d'usuari i adoptar les mesures que corresponguin i establir-ne un calendari perquè aquests nous sistemes siguin accessibles per tota la població.**

Així, com ja s'ha dit, aquest canvi de model ha d'anar acompanyat, d'una banda, d'un pla que garanteixi una bona atenció i informació a la ciutadania, i que faciliti l'adaptació al nou sistema, i de l'altra, d'un pla de comunicació que sensibilitzi la població sobre la importància d'una bona gestió de residus, tant per a la salut de les persones com per al medi ambient.

11. La difusió de la informació

D'una banda, segons la informació que hem rebut del Consell Comarcal del Vallès Occidental, la comunicació en relació amb al nou servei de tractament de residus va començar l'octubre de 2023 i s'indica que des d'aquell moment no s'ha aturat la comunicació tant mitjançant notes de premsa com altres actuacions. Tanmateix, segons la informació rebuda, en la fase d'exposició pública de l'acord d'aprovació inicial de la ordenança núm. 14, reguladora de la taxa per la prestació del servei de tractament de residus municipals no es va presentar cap reclamació.

En l'informe rebut, també s'indica que entre el mes de maig i juny de 2024, s'han mantingut reunions amb grups d'interès. Tanmateix, no ens consta que s'hagin fet aquestes reunions o sessions d'informació amb anterioritat a aquesta data, per fi de fer difusió de les noves mesures. Per això, volem apuntar que entenem que **proporcionar una bona informació abans de la implantació d'una mesura pot ajudar que la nova mesura pugui tenir una millor acollida per part de la societat i contribueix a garantir la confiança amb l'Administració.**

D'altra banda, cal remarcar que en vista de les consultes i queixes rebudes referents a la taxa pel servei de tractament, se'n desprèn que la percepció de les persones que ens han plantejat qüestions sobre la taxa és negativa, que hi ha desconeixement sobre els motius pels quals s'exigeix i sobre els objectius que en la pràctica es pretenen assolir. L'exposició que es fa en consultes i queixes és que es paga més del doble pel mateix servei i són dues les administracions que exigeixen el pagament pel mateix servei que es rebia els anys anteriors.

En l'informe del Consell Comarcal s'indica que:

Fins el 2023, “el que feien els contribuents era pagar un import únic per tots els serveis prestats als ciutadans relacionats amb la gestió dels residus municipals (recollida, transport i tractament), el qual no cobria els costos reals de dits serveis. Tanmateix, l'entrada en vigor de la Llei 7/2022, de 8 d'abril, de residus i sols contaminats per a una economia circular, obliga a repercutir als ciutadans els costos reals del servei, havent-se decidit (per les administracions implicades) que la forma més convenient i eficient de gestionar aquesta nova realitat (en els cas dels municipis afectats), i de fer palesa a la ciutadania aquesta finalitat de reflectir els costos reals del servei, és dividir l'única taxa fins ara existent en dos per tal de reflectir, d'una banda, els costos de recollida i de transport, i d'altra, els costos de tractament.”

No es posa en dubte que ha suposat i suposa un repte per les entitats locals l'establiment d'una taxa no deficitària pel servei de gestió de residus, **quan fins ara aquesta taxa no en cobria els costos.** (Segons l'informe tècnic-econòmic de l'Ajuntament de Rubí sobre les taxes de l'ordenança fiscal num. 16 de l'any 2024, la cobertura per ingressos totals de la taxa per l'any 2022 era del 58,99%).

S'entén que la regulació d'una taxa que cobreixi el 100% del cost del servei es planteja com una mesura per responsabilitzar i conscienciar a la ciutadania dels costos del servei, amb l'objectiu de reduir la quantitat de residus generats i fomentar la recollida selectiva.

Tanmateix, si aquesta regulació no va acompanyada d'una informació clara i transparent i que la ciutadania la rebi abans de l'obligació de pagament del nou import, així com d'un sistema que permeti de forma real el pagament per generació, l'efecte pot ser el contrari i que la ciutadania només percebi un increment de l'import a pagar.

Cal recordar que, en diverses ocasions, aquesta institució ja s'ha pronunciat en el sentit que un sistema fiscal just és aquell en què es garanteix la visualització de la càrrega fiscal que suporten els obligats al pagament, de manera que la ciutadania tingui ple coneixement de la seva contribució i del cost fiscal dels serveis públics de què gaudeix. I, cal tenir en compte que per assolir una major implicació del conjunt de la societat de la necessitat de dur a terme bones pràctiques en la gestió dels residus, aquesta ha d'estar ben informada.

Per tot això, cal que es duguin a terme **actuacions específiques dirigides a difondre la informació relativa al cost del servei, quin és el cost que es cobria fins ara i els motius pels quals s'ha considerat que delegar el servei de tractament es considera més eficient;** i alhora, cal que es **continuin adoptant mesures de conscienciació per a la gestió de residus i d'educació ambiental que puguin fomentar la prevenció de la producció de residus i la recollida selectiva.** També cal que **s'informi sobre la planificació en la implantació del servei de recollida individualitzat.**

Recomanacions

D'acord amb les anteriors consideracions, i sens perjudici d'altra informació que puguem rebre, ens adrecem:

Al Consell Comarcal del Vallès Occidental, per:

- Demanar en quina **data es va publicar l'acord d'aprovació inicial de l'ordenança en un dels diaris de major difusió de la província i en quin diari es va fer**, en compliment del que disposa l'article 17.2 del Text refós de la llei reguladora de les hisendes locals.
- Recomanar **la modificació dels articles 6.2 i 13.2 de l'Ordenança fiscal núm. 14 per establir el prorrateig de la quota en els casos d'inici o cessament en l'ús del servei**, en lloc de posposar els efectes per l'exercici següent en tots els casos.

Al Consell Comarcal del Vallès Occidental i a l'Organisme de Gestió Tributària de la Diputació de Barcelona per:

- Recordar l'**obligació de notificar individualment i de manera fefaent la liquidació** de la nova taxa per la prestació del servei públic comarcal de tractament de residus municipals, **amb expressió dels mitjans per impugnar-la, de manera que quedi garantit el dret de defensa**. Cal que la **informació que es faciliti sobre el període de pagament de la liquidació que es notifiqui s'ajusti al que es disposa a l'article 62.2 de l'LGT**.
- Recordar que **no es podran aplicar els recàrrecs de la via executiva si l'Administració no acredita que ha notificat la liquidació de forma individual i que els obligats al pagament hagin disposat del termini establert a l'LGT per efectuar el pagament**.

Al Consell Comarcal del Vallès Occidental i a l'Ajuntament de Rubí per demanar:

- **Reforçar la divulgació d'informació dirigida a la ciutadania perquè tingui coneixement dels diferents serveis que es presten amb relació a la gestió dels serveis de residus, els motius de l'increment de l'import que es paga pels serveis de gestió de residus, la motivació i beneficis sobre la delegació del servei del tractament de residus al Consell Comarcal, el cost de cada servei i la manera com es finança cada servei**. Cal garantir la transparència en els preus d'ambdós serveis i evitar que es pugui generar confusió.
- **Reforçar la divulgació d'informació sobre les reduccions tarifàries que siguin aplicables i sobre els motius pels quals és necessari la prevenció en**

la reducció dels residus i la recollida selectiva, amb la finalitat d'aconseguir canvis de comportament. Cal dur a terme actuacions de conscienciació de la ciutadania sobre la importància d'una bona gestió de residus que comporta tant per l'impacte per la salut de les persones com pel medi ambient.

A l'Ajuntament de Rubí per:

- Recomanar **la modificació de l'article 7 de l'Ordenança fiscal per la prestació del servei de recollida i transport de residus municipals de Rubí, perquè les reduccions que es regulen per l'aportació de deixalles a la deixalleria Cova Solera s'ampliï a qualsevol de les deixalleries que hi hagi al municipi.**
- Instar que **concreti les actuacions i el calendari per implementar nous sistemes de recollida de residus amb identificació d'usuari perquè siguin accessibles per tota la població i aconseguir que el pagament per generació sigui possible.**

Quedem en espera de conèixer la posició amb relació a aquestes consideracions, d'acord amb les competències de cada una de les administracions que ens adrecem, així com les mesures que esteu adoptant o que adoptareu.